

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 11.10.07
nr. 1835 podpis.....

Warszawa dnia 08.10. 2007 r.

MINISTER ZDROWIA

MZ-ZP-M-070-313-17/BZ/07

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 11.10.07

nr. 6084 podpis..... BPS

Pan

Ryszard Legutko

Wicemarszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

honorowy Panie Marszałku

Odpowiadając na pismo Pana Marszałka z dnia 10 września 2007 r. (znak: BPS/DSK-043-532/07) dotyczące oświadczenia złożonego przez senatora Przemysława Alexandrowicza podczas 38 posiedzenia Senatu RP w dniu 4 września 2007 r. w sprawie problemu wpisania na listę chorób zawodowych schorzeń wynikających z bólów kręgosłupa, uprzejmie informuję, że w świetle obowiązujących przepisów, określone schorzenie ma charakter zawodowy, jeżeli zostało zamieszczone w wykazie chorób zawodowych, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów, a w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że choroba ta została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub w związku ze sposobem wykonywania pracy.

W 1990 r. Komisja Europejska uchwaliła zalecenie w sprawie przyjęcia europejskiego wykazu chorób zawodowych (zmienione w 2003 r.). Polski wykaz chorób zawodowych, zmieniony w 2002 r., mieści się w koncepcji zawartej w Rekomendacji Komisji Europejskiej.

W trakcie prac nad nowelizacją wykazu chorób zawodowych problem schorzeń kręgosłupa w aspekcie choroby zawodowej był wielokrotnie zgłaszany przez przedstawicieli różnych środowisk zawodowych i został negatywnie rozpatrzony przez zespoły ekspertów.

Zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa i związane z tym zespoły bólowe kręgosłupa są jedną z chorób cywilizacyjnych i stanowią poważny problem społeczny ze względu na ich znaczenie i rozpowszechnienie w populacji ogólnej. Częstość ich występowania szacowana jest na 50-80% w zależności od grupy wiekowej. Choroba występuje ze zbliżoną częstością w różnych grupach zawodowych i stanowi drugą po chorobach układu oddechowego przyczynę absencji chorobowej, zarówno wśród mężczyzn jak i u kobiet. Etiologia zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa i stawów jest złożona. Wśród pozazawodowych czynników predysponujących do

powstania tych zmian wymienia się uwarunkowania genetyczne, hormonalne, konstytucjonalne i metaboliczne procesu zniekształcająco -zwyrodnieniowego, wady postawy, zmiany pozapalne swoiste i nieswoiste, urazy i wady rozwojowe kręgosłupa. Do ujawnienia bądź pogorszenia zmian chorobowych mogą przyczynić się również warunki pracy. W grupie zawodowych czynników usposabiających do występowania tego rodzaju zmian wyróżnia się niefizjologiczne obciążenia statyczne (długotrwała praca w pozycji siedzącej) i dynamiczne (dźwiganie ciężkich przedmiotów, pchanie, ciągnięcie, skręty tułowia), pracę w niekorzystnych warunkach mikroklimatycznych, szczególnie w chłódzie i wilgoci.

Istnienie tak wielu i w dodatku tak zróżnicowanych czynników przyczynowych lub usposabiających do występowania zmian zwyrodnieniowych i zespołów bólowych kręgosłupa stwarza poważne problemy przy ustalaniu ewentualnego związku choroby z warunkami pracy, co jest warunkiem niezbędnym do rozpoznania choroby zawodowej. Trudności spowodowane są również niespecyficznym charakterem zmian i brakiem możliwości dokonania ilościowej oceny w indywidualnych przypadkach ryzyka choroby wynikającego z rodzaju i sposobu wykonywania pracy. W tej sytuacji zasadne jest zakwalifikowanie tych chorób do chorób parazawodowych tzn. takich, w których warunki pracy są jednym z wielu ale nie podstawowym czynnikiem etiologicznym.

Dane literaturowe wskazują, że częstość występowania zmian zwyrodnieniowych i zespołów bólowych kręgosłupa nie wykazuje istotnej zależności z warunkami pracy. Obserwuje się występowanie tych zmian ze zbliżoną częstością zarówno u pracowników wykonujących ciężką pracę fizyczną jak i nie narażonych na ten czynnik.

Reasumując należy stwierdzić, że na podstawie dotychczasowej wiedzy medycznej i wyników badań epidemiologicznych nie ma podstaw aby uznać, że szkodliwe i uciążliwe czynniki występujące w środowisku pracy powodują istotne zwiększenie ryzyka choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa i wynikających stąd zespołów bólowych kręgosłupa, nie ma więc merytorycznych podstaw do uznania tych zmian za chorobę zawodową.

Z medycznego i społecznego punktu widzenia bardzo ważne jest natomiast podjęcie odpowiednich kierunków działań zapobiegawczych. W postępowaniu tym należy uwzględnić zarówno aspekty techniczne i organizacyjne pracy jak i oddziaływania medyczne, a także opracowanie i wdrożenie programów prozdrowotnych.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU

Grzegorz Gołdynia